

Borgerforslag - støtterblanket

Du kan bruge denne blanket til at støtte et borgerforslag, hvis du ikke kan bruge den digitale løsning på borgerforslag.dk.

Der er ingen forpligtelser forbundet med at være støtter af et forslag.

Dine personoplysninger bliver ikke offentliggjort, når du er støtter af forslaget. Vi henviser i øvrigt til politikken for, hvordan vi behandler personoplysninger, på borgerforslag.dk. Du kan se et uddrag af persondatapolitikken med de relevante afsnit for støttere nedenfor.

Sådan støtter du ikkedigitalt et borgerforslag

1. Når du har udfyldt blanketten og underskrevet den, skal du sende den som fysisk post til Christiansborg, Folketinget, Rigsdagsgården 4, 1218 København K, att.: Borgerforslag.
2. Når Folketingets Administration har modtaget blanketten, kontrollerer administrationen ved at slå op i Det Centrale Personregister (CPR), at du har stemmeret til folketingsvalg. Herefter registrerer vi din støtte i systemet, og du modtager en bekræftelse pr. brev eller e-mail på, at din støtte er registreret.

Titel

Borgerforslag mod produktion af fisk i havbrug i strid med miljølovgivningen

Id: FT-25218

Forslag

Folketinget pålægger regeringen at forbyde havbrug, der ikke kan dokumentere en fuld overholdelse af miljølovgivningen.

Folketinget pålægges samtidig at forbyde udvidelser og oprettelse af nye havbrug.

Folketinget skal:

1. Sikre, at gældende lov overholdes i alle 19 eksisterende havbrug.
2. Sikre, at eksisterende havbrug, der ikke overholder gældende lovgivning, stoppes, og at ingen havbrug får lov til at være i drift med forældede tilladelser efter gamle regler.
3. Sikre, at manglende tilladelser ikke gives til eksisterende havbrug, medmindre der kan dokumenteres en fuld overholdelse af Vandrammedirektivet, Habitatdirektivet, Havstrategidirektivet, HELCOM og øvrig miljølovgivning.
4. Sikre, at der træffes passende foranstaltninger, fx midlertidigt driftsstop, ved eksisterende havbrug, der skader beskyttet natur, indtil der træffes endelig afgørelse om havbrugets miljøgodkendelse og/eller placeringstilladelse.
5. Sikre, at der ikke gives tilladelse til nye havbrug, nye udvidelser eller nye placeringer.

Baggrunden er havbrugenes skadelige udledninger af nitrat, fosfor, kobber og antibiotika til de danske farvande, skadevirkningerne for havets frie fisk samt Statsrevisorernes skarpe kritik af Miljøstyrelsens forvaltning af tilladelser og tilsyn med havbrugene i 'Statsrevisorernes beretning om forvaltning af tilladelser til og tilsyn med havbrug'.

FT-25218 - Borgerforslag mod produktion af fisk i havbrug i strid med miljølovgivningen

Bemærkninger til forslaget

I årtier har vi i Danmark ignoreret den systematiske forværring af vores havmiljø, mens skiftende ministre har set gennem fingre med, at miljøbelastende havbrug drives uden de nødvendige tilladelser og konsekvensvurderinger for det lokale havmiljø.

Det er særligt uforståeligt, fordi flere havbrug er placeret nær et beskyttet havområde.

Loven skal gælde for alle. Også industrielle fiskeproducenter.

Det burde ikke kunne finde sted i en retsstat, at lovgivning, der er vedtaget for mere end et årti siden, stadig ikke effektueres og håndhæves af myndighederne.

For livet i havet:

De danske fjorde, sunde, bæltter og have er så pressede, at vi ikke har råd til at trække tiden længere med årelange overgangsordninger eller kortsigtede hensyn til et erhverv med meget få arbejdspladser.

Hvis kommende generationer også skal kunne bade i rent vand og fange fisk i naturen, er det nu, Folketinget skal handle.

Et indlysende skridt er at sikre, at den lovgivning, der for længst er vedtaget af politiske flertal i både Danmark og EU, faktisk efterleves. Og dernæst sikre, at der ikke åbnes nye havbrug, som kan skade livet i havet i nye områder. Det er særligt vigtigt, fordi forureningen er massiv i de lokalområder, der er så uheldige at huse et havbrug.

Når man opdrætter fisk i industriel skala, betyder det, at over 100.000 fisk vokser op i et meget lille område. Den lokale negative påvirkning af havmiljøet er voldsom og ses blandt andet ved følgende:

- Store mængder nitrat og fosfor fra de mange hundrede tons foder og fiskemøg ender i et havmiljø, der i forvejen er presset af næringsstoffer. Det medvirker til øget algeopblomstring og 'fedtemøg'.
- Når mange tusinde syge burfisk behandles med antibiotika direkte i burene i havet, kan det give antibiotikaresistente havbakterier til skade for både natur og folkesundhed.
- Fiskeburenes net behandles hver sæson med et middel, der ikke er godkendt til denne brug i Danmark, og som indeholder kobber. Kobber er et tungmetal og nedbrydes ikke i naturen, men ophobes i fødekæden, ender i de fisk, vi spiser, og skader livet i de danske farvande. Havbrugenes egne indberetninger viser, at de ulovligt udleder mange hundrede kilo kobber hvert år.

Det må stoppe nu. Vores lokale vande har akut brug for hjælp fra ansvarlige politikere med modet til at prioritere selve livet i havet højere end kortsigtede særinteresser fra et erhverv, der bidrager minimalt til samfundsøkonomien.

Bemærk, at borgerforslaget ligger i forlængelse af regeringens egen politik: at sikre et sundt havmiljø og gennemføre en strammere regulering af havbrugene, som beskrevet i 'Det politiske grundlag for firkloverregeringen'.

For fiskeriet og friluftslivet:

Sunde fjorde og kystvande er grundlaget for både erhvervsfiskeri, lystfiskeri og et rigt friluftsliv.

- Et renere havmiljø gavner både de vilde fiskebestande og de mange danskere, der bor ved kysten eller bruger den til fritid, fiskeri og badning.
- Hjælper vi livet tilbage i havet, bliver der igen frie, friske fisk at fange og rent vand at bade i.

Bemærk, at borgerforslaget flugter med regeringens egen politik om at "fremme mere skånsomme og kystnære fangstformer som f.eks. bundgarnsfiskeri", "styrke lystfiskeriets turismepotentiale" og "styrke

FT-25218 - Borgerforslag mod produktion af fisk i havbrug i strid med miljølovgivningen

mulighederne for friluftsturisme".

For samfundsøkonomien:

Det er ikke økonomisk fornuftigt at accelerere den nedadgående spiral, som er ved at tømme vores indre farvande for liv. Tværtimod efterlader havbrugene en ubetalt regning til skatteyderne i form af et skadet hav, hvor tungmetaller hober sig op, og ilten og fiskelivet svinder ind.

- I Danmark er den industrielle produktion af fisk i bure i havet et lille og eksportrettet erhverv. De 19 havbrug giver kun job til få danskere, begrænset mad på danske tallerkener og et begrænset bidrag til samfundsøkonomien.
- Det skal holdes op mod de betydelige omkostninger for samfundet, som et forurenede hav medfører.
- Hvis vi redder havet fra havbrugene og andre forureningskilder, redder vi samtidig de mange arbejdspladser og økonomien i turisterhvervene og det kystnære fiskeri.
- Det kan vise sig at være betydeligt mere værd end den begrænsede, kortsigtede gevinst ved at lade havbrugene fortsætte med at forurene vores fælles hav.

Det er sund samfundsøkonomisk fornuft at beskytte havet og befolkningens langsigtede interesser frem for at beskytte havbrugsejernes særinteresser og kortsigtede fortjeneste. Det er gratis for havbrugenes ejere at lægge beslag på havets ressourcer. Men det er dyrt for naturen, og det efterlader en ubetalt regning til alle danskere.

For livet på landet:

Forureningen fra havbrugene er med til at undergrave bosætning uden for de store byer.

- Et levende kystmiljø er noget af det, der gør bosætning på landet mere attraktiv.
- Der er intet attraktivt ved at bo ved et dødt hav med fedtemøg, tungmetaller og antibiotikaresistente bakterier.
- Sikrer vi et rent havmiljø, er vi derfor samtidig med til at sikre livet på landet.

Bemærk, at forslaget flugter med regeringens mål om at styrke lokalsamfundene og sikre, at det er muligt at leve gode liv i hele landet. Forslaget her bidrager til at opfylde det mål ved at muliggøre en genopretning af det pressede danske havmiljø, så livet igen kan blomstre her med alt, hvad det rummer af kystrelateret kultur- og naturliv.

For klimaet:

I takt med de stigende havvandstemperaturer forværres konsekvenserne af forureningen. Men forureningen bidrager også til at forværre klimaforandringerne.

- Havet er klodens største CO₂-sluger.
- Men når livet i havet forsvinder, svinder dets evne til at optage og lagre CO₂, som beskrevet af FN's eksperter i havmiljø.

Også derfor haster det med at få forurenende havbrug ud af de indre danske farvande, mens det stadig lader sig gøre at genoprette de lokale økosystemer, som begrænser opvarmningen af kloden.

For retssikkerheden:

Uanset politisk ståsted bør borgere kunne forvente, at myndighederne håndhæver de regler, der allerede er

FT-25218 - Borgerforslag mod produktion af fisk i havbrug i strid med miljølovgivningen

vedtaget.

• Når 342 overtrædelser ifølge Statsrevisorernes beretning om havbrug kun fører til 30 indskærpelser af, at loven skal overholdes, og når et ikke godkendt miljøbelastende tungmetal (kobber) bruges uden konsekvens, selv efter myndighederne har konstateret, at det finder sted - så er det udtryk for et forvaltningsmæssigt svigt.

Derfor skal myndighederne sikre, at loven overholdes nu. Det skylder vi kommende generationer. Forurening af vores fælles havmiljø er ikke en rettighed, nogen virksomhed har.

BAGGRUNDEN FOR FORSLAGET

Baggrunden for forslaget er et system, der har svigtet i årtier. Den 7. september 2026 offentliggjorde Statsrevisorerne Rigsrevisionens 'beretning om forvaltning af tilladelser til og tilsyn med havbrug', der konkluderer, at Miljøministeriets forvaltning er meget utilfredsstillende.

Statsrevisorerne har på den baggrund udtalt skarp kritik af Miljøministeriet.

Beretningen dokumenterer blandt andet:

Tungmetal ender ulovligt i havmiljøet:

Havbrugenes netbure imprægneres med kobberholdige midler for at holde dem fri for muslinger og alger. Miljøstyrelsens egen kemikalieinspektion konstaterede i maj 2025, at disse imprægneringsmidler aldrig har været godkendt til brug i Danmark, men havbrugene bruger fortsat bure imprægneret med denne type kobberholdige midler.

Bemærk, at der i regeringsgrundlaget loves en øget naturbeskyttelse af havet og en reduktion af miljøfarlige stoffer i havmiljøet. Her er en oplagt mulighed for at levere på de løfter.

Ukontrolleret antibiotikaforbrug:

25 procent af havbrugenes årlige indberetninger mangler oplysninger om antibiotikaforbrug, uden at Miljøstyrelsen har reageret. Styrelsen har ikke brugt det nationale VetStat-register til at kontrollere, om havbrugene indberetter korrekt, hvilket ville have afsløret, at 6 af de 19 havbrug undlod lovpligtige orienteringer om medicinering af fiskene.

Fiskene går tæt i havbrugene og smitter derfor let hinanden. Fra de havbrug, der indberetter antibiotikaforbrug, ved vi, at der sæson efter sæson bruges store mængder medicin.

Når der tilføres antibiotika direkte i burene i havet, påvirkes livet i havet, og der kan udvikles resistente bakterier i badevandet. Ved havtemperaturer over 20 grader stiger risikoen ifølge Styrelsen for Patientsikkerhed for, at havkolerabakterier smitter mennesker. Når vi får flere varme somre, øges risikoen derfor for, at havbrugenes medicinforbrug har sundhedsskadelig effekt.

Forældede tilladelser i årtier:

Alle 19 danske havbrug drives ifølge Statsrevisorerne fortsat på de oprindelige havbrugstilladelser fra 1990'erne, som stiller mindre restriktive krav til forurening end nutidens regler.

Ingen af de 19 havbrug har både en gyldig placeringstilladelse og en gyldig miljøgodkendelse, som loven kræver. 17 af de 19 havbrug mangler en miljøgodkendelse, og 8 af de 19 mangler også en placeringstilladelse.

Flere steder ligger havbrugene tæt op ad beskyttede havområder, uden at det er undersøgt, hvordan de påvirkes af udledningerne fra havbrugene.

Overtrædelser uden konsekvens:

FT-25218 - Borgerforslag mod produktion af fisk i havbrug i strid med miljølovgivningen

I perioden 2018-2025 har de 19 havbrug tilsammen overtrådt vilkår eller lovkrav 342 gange. Mere end halvdelen (180 tilfælde) var gentagelser af den samme type overtrædelse. Kun i 30 tilfælde – under 10 procent af overtrædelserne – har Miljøstyrelsen valgt at håndhæve loven og i alle tilfælde med den mildest mulige reaktion, en indskærpelse af, at loven skal overholdes.

Forslag stillet af

Nina Munk Naylor
Danmark Vordingborg

Kontaktoplysninger

formand@redbogoehav.dk
29809089

Medstillere

Jakob Ringgaard Clausen
Aarhus

Jeanette Stærk Larsen
Guldborgsund

Johan Møllegaard Flyvbjerg
København

Thrine Rimdal Nørgaard
Hedensted

Marie Sainabou Jeng
København

Torben Kaas
Fredensborg

Kontaktoplysninger

info@clausensfiskehandel.dk

jeanette.staerk@mail.dk
29466846

johan@ingenburfiskihavet.dk
51956426

formand@as-vig.dk
53867692

marie@madland.dk
26147260

tk@sportsfiskerforbundet.dk
22485646

Støtteerklæring

For borgere der ikke kan bruge den digitale løsning på borgerforslag.dk.

Jeg ønsker at være støtter for det borgerforslag, der fremgår af denne blanket.

Fulde navn (skal udfyldes)

Adresse (skal udfyldes)

Postnummer (skal udfyldes)

By (skal udfyldes)

Cpr-nummer (skal udfyldes)

E-mail (hvis du ønsker en kvittering for registreringen af din støtte pr. e-mail)

Dato

Underskrift

Med min underskrift bekræfter jeg, at jeg har læst forslaget, og at jeg har læst og accepteret samtykkeerklæringen nedenfor.

Erklæring om samtykke for støttere

Jeg har læst og er indforstået med Politikken for behandling af personoplysninger i ordningen om borgerforslag. Du kan læse et uddrag af politikken på følgende side.

Jeg er indforstået med

- at personoplysninger om mig behandles som beskrevet, når jeg benytter ordningen,
- at jeg som støtter af et borgerforslag ikke kan trække min støtte tilbage, når jeg har givet den, og
- at jeg kun kan støtte det samme borgerforslag én gang.

Sådan behandler vi dine personoplysninger på borgerforslag.dk

Når du anvender hjemmesiden borgerforslag.dk som hovedstiller af et borgerforslag, medstiller af et borgerforslag eller støtter af et borgerforslag, behandler vi nogle oplysninger om dig. Dette er nærmere beskrevet i det følgende.

Derfor behandler vi dine personoplysninger

Vores formål med at behandle dine personoplysninger på borgerforslag.dk er at varetage de opgaver, der følger af:

- Lov nr. 1672 af 26. december 2017 om en ordning for borgerforslag med henblik på behandling i Folketinget. Loven er ændret ved lov nr. af 698 af 24. maj 2022.
- Bekendtgørelse nr. 843 af 8. juni 2022 om en ordning for borgerforslag med henblik på behandling i Folketinget.

De oplysninger, vi indsamler i forbindelse med borgerforslagsordningen, bruger vi ikke til andre formål, og vi videregiver dem ikke til andre.

Særligt for ikkedigitale borgere

Borgere, som ikke benytter den digitale løsning på borgerforslag.dk, og som vi herefter kalder ikkedigitale borgere, kan i stedet benytte en papirbaseret løsning. De kan tilkendegive, at de ønsker at være hovedstiller, medstiller eller støtter af et borgerforslag, ved at indsende en blanket med de relevante oplysninger til Folketingets Administration med fysisk post.

Når vi modtager en blanket fra en ikkedigital borger, undersøger vi ved at slå op i Det Centrale Personregister, om borgeren har stemmeret til folketingsvalg. Det er en betingelse for at benytte borgerforslagsordningen, at man har stemmeret til folketingsvalg, og oplysningerne om stemmeret bruger vi til at sikre, at borgeren opfylder denne betingelse.

Det Centrale Personregister indeholder ikke oplysninger om valgret for personer med fast bopæl på Færøerne. Disse skal derfor afgive en erklæring om, at de har stemmeret til Folketinget. Erklæringen træder i stedet for Folketingets Administrations opslag af, at den pågældende har valgret, ved at slå personen op i Det Centrale Personregister. Hvis de ikke har et cpr-nummer, skal de i stedet oplyse deres færøske p-tal.

Hvis betingelsen om stemmeret er opfyldt, indtaster Folketingets Administration oplysningerne fra blanketten i systemet. Vi behandler de indtastede oplysninger på samme måde som de tilsvarende oplysninger om borgere, der har brugt den digitale løsning.

Læg mærke til, at vi gemmer korrespondance pr. post eller e-mail mellem Folketingets Administration og ikkedigitale borgere i Folketingets Administrations almindelige journal- og sagsbehandlingssystemer. Formålet er navnlig at sikre dokumentation af sagsbehandlingen, f.eks. for at kunne rekonstruere hændelsesforløb, hvis der skulle opstå uenighed mellem Folketingets Administration og borgere om administrationen af ordningen.

De blanketter, vi modtager fysisk, gemmer vi i et afgrænset tidsrum. Vi opbevarer dem bag lås, og de er kun tilgængelige for medarbejdere i Folketingets Administration, som har brug for at få adgang til oplysningerne i blanketterne for at varetage arbejdsopgaver i relation til borgerforslagsordningen.

Sikkerhed og logning i den digitale løsning på borgerforslag.dk

Kommunikation mellem brugerne og systemet foregår via en krypteret og sikker forbindelse.

Systemet er hostet eksternt, og Folketingets Administration har indgået en databehandleraftale, som vi løbende kontrollerer.

Vi opbevarer data, som vi behandler i systemet, på servere, der fysisk befinder sig i EU.

Dataansvarlig myndighed og kontakt

Folketinget er den dataansvarlige myndighed for borgerforslagsordningen.

Du kan kontakte Folketingets Administration med spørgsmål om, hvordan vi i Folketingets Administration behandler personoplysninger i forbindelse med borgerforslagsordningen. Du kan sende en e-mail til os på borgerforslag@ft.dk, eller du kan ringe til os på telefon 3337 5500.

Du kan også sende et brev til os:

Christiansborg, Folketinget
Att.: Borgerforslag
Rigsdagsgården 4
1218 København K

Du kan også kontakte Folketingets Administrations databeskyttelsesrådgiver på e-mail dpo@ft.dk eller på telefon 3337 5500 eller ved at sende et brev att. databeskyttelsesrådgiveren.